

Problematické okruhy zadávání VZ podle z. č. 134/2016 Sb.

Vladimír Studnička

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

CELOSTÁTNÍ SÍŤ PRO VENKOV

Kde ?

- Příprava, termíny
- Předmět VZ,
- Předpokládaná hodnota VZ
- Zadávací dokumentace/zadávací podmínky
- Druh ZŘ
- Smluvní/obchodní podmínky
- Hodnocení
- Změny smluv

Předběžné tržní konzultace § 33

tržní konzultace

s odborníky či dodavateli (budoucími uživateli)

s cílem

- příprava zadávacích podmínek
- informace pro dodavatele o záměrech, požadavcích

zákaz narušení hospodářské soutěže

V ZD – označení informací z PTK, identifikace osob

Veřejná zakázka § 14

dodávky

pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce

koupě, nájem nebo pacht

Veřejná zakázka § 14

stavební práce

poskytnutí činnosti uvedené v oddílu 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie

zhotovení stavby, nebo

poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi

Veřejná zakázka § 14

Služby ?

Všechny ostatní činnosti neuvedené v oddíle 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie

Hlavní předmět VZ § 15

- pokud součástí VZ dodávky i služby a nejedná se o veřejnou zakázku na stavební práce
- hlavní předmět podle části předmětu veřejné zakázky s **vyšší předpokládanou hodnotou**.
- jinak hlavní předmět určí podle **základního účelu veřejné zakázky**

Předpokládaná hodnota § 16 - 23

na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění

průzkum trhu

předběžné tržní konzultace

jiný vhodný způsob

Předpokládaná hodnota VZ

- hodnota všech **plnění**, která mohou vyplývat ze **smlouvy** na veřejnou zakázku
- hodnota změn závazků ze smlouvy, jejichž možnost byla **vyhrazena** v zadávací dokumentaci podle § 100
- předpokládaná výše **cen, odměn** nebo jiných **plateb**, které zadavatel poskytne dodavatelům v souvislosti s jejich účastí v zadávacím řízení

Předpokládaná hodnota § 16 - 23

§ 16 odst. 5 - k okamžiku zahájení ZŘ

ale !

k okamžiku zadání veřejné zakázky, pokud
nebyla zadána v zadávacím řízení (!!!)

Předpokládaná hodnota

**pravidelně pořizované nebo trvající dodávky
nebo služby**

skutečná cena uhrazená za dodávky nebo služby
stejného druhu během předcházejících 12 měsíců

součet předpokládaných hodnot jednotlivých
dodávek a služeb, které mají být zadavatelem
zadány během následujících 12 měsíců

Předpokládaná hodnota

**pravidelně pořizované nebo trvající dodávky
nebo služby**

výjimka:

jednotková cena je v průběhu účetního období proměnlivá a zadavatel pořizuje takové dodávky či služby opakovaně podle svých aktuálních potřeb

Předpokládaná hodnota VZ na části § 18

předpokládaná hodnota podle součtu všech částí

není rozhodující, zda je VZ zadávána:

v jednom nebo více zadávacích řízeních
zadavatelem samostatně nebo ve spolupráci s
jiným zadavatelem nebo jinou osobou

Předpokládaná hodnota VZ na části § 18

součástí předpokládané hodnoty všechna plnění

tvoří jeden funkční celek

zadávana v časové souvislosti

výjimka:

celková předpokládaná hodnota nepřesáhne
20 % souhrnné předpokládané hodnoty a

je nižší než částka stanovená nařízením vlády

VZ rozdělené na části § 35 (§ 101 NR)

Zadavatel může rozdělit veřejnou zakázku na více částí, pokud tím neobejde povinnosti stanovené tímto zákonem. Pokud zadavatel zadává více částí veřejné zakázky v jednom zadávacím řízení, vymezí rozsah těchto částí a stanoví pravidla pro účast dodavatele v jednotlivých částech a pro zadání těchto částí

(v NR další pravidla dle § 101)

Předpokládaná hodnota

dodávky

na dobu určitou: předpokládaná výše úplaty za celou dobu trvání smlouvy

na dobu neurčitou nebo jejíž trvání nelze přesně vymežit: předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců

Předpokládaná hodnota

služby

za celou dobu trvání smlouvy, je-li doba trvání smlouvy rovna 48 měsíců nebo kratší

za 48 měsíců u smlouvy na dobu neurčitou, nebo smlouvy s dobou trvání delší

Předpokládaná hodnota

služby

u pojišťovacích služeb pojistné, provizi a jiné související platby

u bankovních a finančních služeb poplatky, provize, úroky a jiné související platby

při projektové činnosti honoráře, provize a jiné související odměny

Předpokládaná hodnota

stavební práce

včetně dodávek, služeb nebo stavebních prací,
které jsou nezbytné pro poskytnutí požadovaných
stavebních prací

Zadávací dokumentace

zadávací dokumentace x zadávací podmínky

Veškeré písemné dokumenty X

1. podmínky průběhu zadávacího řízení,
 2. podmínky účasti v zadávacím řízení,
 3. pravidla pro snížení počtu účastníků zadávacího řízení nebo snížení počtu předběžných nabídek nebo řešení,
 4. pravidla pro hodnocení nabídek,
 5. další podmínky pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku podle § 104,
- ZD tak představuje souhrn zadávacích podmínek, včetně zahajovacích dokumentů

Podmínky účasti § 37

- podmínky **kvalifikace**,
- **technické** podmínky vymezující předmět veřejné zakázky včetně podmínek nakládání s právy k průmyslovému nebo duševnímu vlastnictví vzniklými v souvislosti s plněním smlouvy na veřejnou zakázku,
- **obchodní** nebo jiné **smluvní** podmínky vztahující se k předmětu veřejné zakázky, nebo
- **zvláštní** podmínky plnění veřejné zakázky, a to **zejména** v oblasti vlivu předmětu veřejné zakázky na **životní prostředí, sociálních** důsledků vyplývajících z předmětu veřejné zakázky, **hospodářské oblasti** nebo **inovací**

Průběh zadávacího řízení § 39

podle

- pravidel stanovených zákonem
- zadávacích podmínek

!!!

Pokud pravidla pro průběh zadávacího řízení zákon nestanoví, určí je zadavatel v souladu se zásadami podle § 6

Průběh zadávacího řízení § 39

Cíl - „výběr vybraného dodavatele“ z účastníků zadávacího řízení

Výběr se zakládá na

- posouzení splnění podmínek účasti v zadávacím řízení
- snížení počtu účastníků zadávacího řízení nebo snížení počtu předběžných nabídek nebo řešení
 - Lze provádět i pomocí kritérií s vlivem na životní prostředí, sociálních aspektů nebo inovací
- hodnocení nabídek

Průběh zadávacího řízení § 39

Kdy se posoudí splnění podmínek účasti v zadávacím řízení?

- před hodnocením nabídek
- po hodnocení nabídek

není-li v stanoveno jinak

povinnost provést **posouzení splnění podmínek účasti** v zadávacím řízení a **hodnocení** jeho nabídky **vždy u vybraného dodavatele**

(požadavky na nabídku, požadavky na cenu a její strukturu, kontrola vzorků, zkoušky vzorků ??)

Kvalita ?

Zvolení odpovídajícího druhu zadávacího řízení

ZŘ bez podmínek

ZŘ s podmínkami

Podlimitní režim (§ 52)

- národní úprava
- ZPŘ v ZPŘ lze zadat veřejnou zakázku na stavební práce do 50 mil Kč
- JŘSU – bez podmínek
- lze zadat veřejnou zakázku obdobně jako v nadlimitním režimu

Zjednodušené podlimitní řízení (§ 53)

- zahájení uveřejněním výzvy k podání nabídek na profilu
- **možnost odeslat výzvu některým dodavatelům; v takovém případě alespoň 5**
- minimální náležitosti výzvy jsou definovány
- výslovný zákaz jednání
- uveřejnění zadávací dokumentace na profilu zadavatele

Zjednodušené podlimitní řízení

- musí být dodrženy obecná pravidla a ustanovení k řízení
- při stanovení zadávacích podmínek lze použít jednotlivá pravidla pro zadávací řízení pro nadlimitní režim
- lze využít kvalifikaci z nadlimitního režimu, ale lze stanovit i jiná kritéria kvalifikace nebo žádná (bezdlužnost vůči zadavateli?)

Zjednodušené podlimitní řízení

- lze stanovit i jiná kritéria hodnocení než dle pravidel pro nadlimitní režim
- podmínka: založena na objektivních skutečnostech vztahujících se k osobě dodavatele nebo k předmětu veřejné zakázky

reference?

Nadlimitní režim § 55

- postup podrobněji regulován (otázka kvalifikace dodavatele, ekonomické výhodnost nabídky)

Otevřené řízení § 56 Užší řízení § 58

- pro neomezený počet dodavatelů
- nelze jednat
- lze použít např. v případech, kdy zadavateli nebude záležet na vzhledu, ale pouze na dodržení šetrných/sociálních/innovativních parametrů (např. stanovením technických podmínek prostřednictvím požadavků na funkci a výkon) nebo zadavatel bude mít k dispozici již vysoutěžený projekt/návrh

Nevýhoda ZŘ bez jednání

- Nejčastější chyby v zadávacím řízení:
 - špatně připravená zadávací dokumentace
 - špatně definovaný předmět plnění

Zadání :

Jeden radar v Brdech

- Nemocnice – lůžka (5. kolečko)
- Autorádio – funkce RDS
- Stavby – projektová dokumentace

Jednací řízení s uveřejněním § 60

pouze za splnění podmínek uvedených v zákoně:

- potřeby zadavatele nelze uspokojit bez **úpravy** na trhu dostupných plnění
- součástí plnění veřejné zakázky je **návrh řešení nebo inovativní řešení**
- veřejná zakázka nemůže být zadána bez předchozího jednání z důvodu **zvláštních okolností vyplývajících z povahy**, složitosti nebo právních a finančních podmínek spojených s předmětem veřejné zakázky
- nelze stanovit **technické podmínky** odkazem na technické dokumenty
- **předchozí** otevřené řízení nebo užší řízení bylo **zrušeno** z důvodu, že není **žádný účastník**

Jednací řízení s uveřejněním

Zadavatel může jednat o předběžných nabídkách s cílem zlepšit předběžné nabídky ve prospěch zadavatele (§ 61 odst.7)

Součástí JŘSU (jednání) může být soutěž o návrh

Soutěžní dialog § 68

Stejné podmínky a lhůta pro podání žádostí jako v JŘSU

Zadavatel pokračuje v soutěžním dialogu do doby, než rozhodne, zda předložená řešení jsou vhodná.

Účastníka zadávacího řízení, jehož řešení není vhodné, ze zadávacího řízení vyloučí.

Jednací řízení bez uveřejnění § 63 - 66

- postup není regulován
- zadavatel může s účastníky zadávacího řízení **jednat a může v průběhu zadávacího řízení měnit zadávací podmínky (nesmí „utéci“ z podmínek JŘBU)**
- podmínky použití rozděleny na obecné a podle druhu VZ

Jednací řízení bez uveřejnění § 65

- VZ na služby
 - v návaznosti na soutěž o návrh
 - předmětem zakázky nesmí být vlastní realizace návrhu

Soutěž o návrh § 143

- Použije se pro získání návrhu, kterým je plán nebo projekt v oblasti územního plánování nebo architektonických, stavebních, technických nebo inspekčních služeb
- Zadavatel použije SoN, pokud má úmysl zadat VZ na služby v navazujícím JŘBU dle § 65 (musí být dopředu uveřejněno)

Soutěž o návrh § 143

- Zadavatel použije SoN také pokud:
 - je soutěž o návrh součástí zadávacího řízení na veřejnou zakázku na služby, nebo
 - předpokládaná souhrnná hodnota cen, odměn nebo jiných plateb spojených s účastí v soutěži o návrh přesahuje 2 000 000 Kč

Soutěž o návrh § 143

Domov pro seniory

Soutěž o proměnu okolí sochy

Nábřeží

Návrh na park (klášterní zahrada)

Objekt sociálního bydlení

Kvalifikace § 73 - 88

= způsobilost a schopnost dodavatele plnit veřejnou zakázku (§ 28)

- podlimitní režim – **možnost** požadovat prokázání splnění kvalifikace
- nadlimitní režim – **povinnost** požadovat prokázání splnění alespoň části kvalifikace

Nadlimitní kvalifikace

Možnost požadovat prokázání:

- profesní způsobilost (oprávnění k podnikání, členství v komoře, odborná způsobilost podle jiných předpisů)
- ekonomická kvalifikace
- technická kvalifikace

zákaz požadovat jinou kvalifikaci

Ekonomická kvalifikace

- prokázání výkazem zisku a ztrát dodavatele nebo obdobným dokladem
- **zákaz ekonomické kvalifikace u VZ na architektonické, stavební, technické a inspekční služby**
- **Nedoporučujeme ani v ZPŘ**

Technické podmínky

- druh podmínek účasti (§ 37)
- požadavky na vlastnosti předmětu veřejné zakázky
- zadavatel stanoví prostřednictvím (i kombinací)
 - parametrů vyjadřujících **požadavky na výkon nebo funkci**, popisu **účelu** nebo **potřeb**
 - odkaz na **normy** nebo **technické dokumenty**, nebo
 - odkaz na **štítky**

Technické podmínky

- Možnost ověřovat na místě

Hodnocení § 114

jediné kritérium hodnocení

EKONOMICKÁ VÝHODNOST

- nejvýhodnější poměr nabídkové ceny a kvality
(včetně poměru nákladů životního cyklu a kvality)

Výhodností může být i:

- nejnižší nabídková cena
- nejnižší náklady životního cyklu (součástí vždy cena nabídky)

Hodnocení

- ZÁKAZ hodnotit pouze na základě nejnižší nabídkové ceny
 - řízení se soutěžním dialogem nebo v řízení o inovačním partnerství
 - služby
 - projektantů a architektů
 - některé ve zjednodušeném režimu
 - nejenom – jde o okruh služeb dle přílohy zákona

Pravidla hodnocení

- zadavatel musí stanovit pravidla v zadávací dokumentaci
- pravidla pro hodnocení nabídek musí zahrnovat
 - kritéria hodnocení
 - metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích
 - váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii (pořadí)

Hodnocení - kritéria kvality

- demonstrativní výčet, není omezen
- kritéria musí být vymezena tak, aby
 - Nabídky byly porovnatelné
 - Naplnění kritérií ověřitelné
 - souviset s předmětem
 - k jakékoli fázi životního cyklu
- nesmí to být smluvní podmínky, jejichž účelem je utvrzení povinností dodavatele nebo platební podmínky
- možnost stanovit pevnou cenu a hodnotit pouze kvalitu nabízeného plnění

Pevná cena - příklady

Množství zboží za daný objem

Vysoce expertní služby

Vysoce kvalitní zboží

Hodnocení - kritéria kvality (§ 116)

- technická úroveň
- estetické nebo funkční vlastnosti
- **uživatelská přístupnost**
- sociální, environmentální nebo **inovační** aspekty
- organizace, kvalifikace nebo zkušenost osob, které se mají přímo podílet na plnění veřejné zakázky v případě, že na úroveň plnění má významný dopad kvalita těchto osob
- podmínky a lhůta dodání nebo dokončení plnění

Subjektivní kritéria

ZVZ umožňuje stanovit kritéria, která nelze vyjádřit číselnou hodnotou

Tzv. subjektivní hodnotící kritéria - např. funkční vlastnosti, minimalizace vlivu plnění na životní prostředí, technické řešení apod.

Vyšší nároky na specifikaci takových kritérií

Hodnocení musí reflektovat předem stanovené vymezení těchto kritérií

Vyšší nároky na odůvodnění hodnocení

Transparentnost, rovný přístup, nediskriminace

Příklad subjektivní kritéria

Praní a čištění prádla:

- 1) Mačkavost, lámavost a celkový vzhled hodnoceného prádla
- 2) Průhlednost materiálu u hodnoceného prádla
- 3) Dotykový vjem, omak a příjemnost nošení hodnoceného prádla
- 4) Střihová vhodnost hodnoceného prádla

Rozhodovací praxe

ÚOHS-S0308/2015 z března 2017

Subkritérium - Estetická úroveň předložených vzorků

Vymezil zadavatel dostatečně, co znamená „estetika tvarování“?

Odlišné názory na prvním a druhém stupni

Jak podrobně popsat preference?

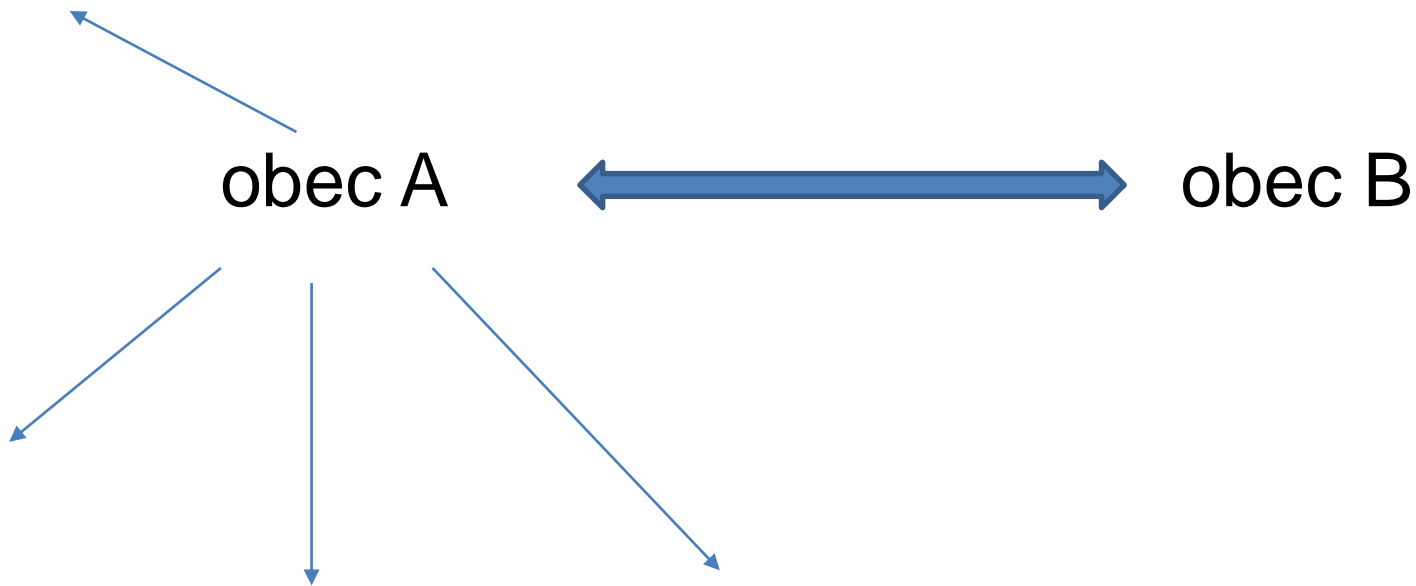
Rozhodovací praxe

„S ohledem na obsah ZD mám za to, že **zadavatel svým postupem naplnil povinnosti stanovené mu zákonem** a dále konkretizované např. v rozsudku NSS č. j. 2 Afs 86/2008-222 ze dne 25. 3. 2009

Ze ZD lze dovést jak konkrétně spolu budou nabídky ve zvoleném subkritériu soutěžit a současně mám za to, že jednotlivá dílčí kritéria byla specifikována dostatečně přesně a určitě tak, **aby se uchazečům dostalo stejného materiálního obsahu informací o tom, co bude zadavatel hodnotit, jakým způsobem bude přidělovat jednotlivým nabídkám body a které konkrétní vlastnosti budou u jednotlivých nabídek hodnoceny lépe než u jiných nabídek.**“

Pokud by zadavatel přistoupil k ještě větší konkretizaci, mohlo by být jeho jednání posouzeno nikoliv jako netransparentnost ale jako diskriminace uchazečů. Takový důsledek by ovšem pro zadavatele znamenal, že ať už by při nastavení hodnocení postupoval jakkoliv, vždy by bylo možné jeho jednání označit jako porušení zákona, což však zcela jistě není žádoucí.“

Doba realizace zakázky – kolik % ???

Cena/doba realizace 95/5 %?

Cena/doba realizace 50/50 %?

Doba realizace zakázky – doba plnění

Komunikace: Oprava nebo výstavba nové komunikace?

Kritérium doba plnění:

- V případě opravy – vhodné
- V případě výstavby – nevhodné – příliš mnoho neznámých aspektů pro podstatné změny závazku

Hodnocení - náklady životního cyklu

- vždy nabídková cena
- náklady v průběhu životního cyklu předmětu veřejné zakázky
 - ostatní **pořizovací** náklady
 - náklady související s **užíváním** předmětu veřejné zakázky
 - náklady na **údržbu**, nebo
 - náklady spojené s **koncem životnosti**
 - **náklady způsobené dopady na životní prostředí**

Hodnocení - náklady životního cyklu

- Z v ZD stanoví údaje, jaké požaduje pro hodnocení, stanoví metodu pro vyčíslení nákladů způsobených dopady na životní prostředí
 - založena na objektivně ověřitelných a nediskriminačních kritériích
 - přístupná všem dodavatelům
 - založena na údajích, které mohou dodavatelé poskytnout bez vynaložení nepřiměřeného úsilí
- **nařízení vlády**
 - může stanovit povinnou metodu
 - silniční vozidla

Hodnocení - náklady životního cyklu

Tedy možnosti hodnotit:

- Budoucí full servis? (měsíční paušál)
- Pořizovat nikoliv přístroj, ale jeho pronájem včetně servisu?

Změny smlouvy § 222

návrh zákona rozlišuje

podstatné změny smlouvy – **zakázané**

nepodstatné změny smlouvy – **přípustné**

Nepodstatné změny smlouvy § 222/2

vyhrazené změny závazku (podle § 100)
stanovené ve smlouvě - změny sjednané ve
smlouvě na veřejnou zakázku na základě
zadávacích podmínek, pokud jsou důvody a
obsah změn jednoznačně předem určeny)

Podstatné změny smlouvy § 222/3

umožnila by účast jiných dodavatelů nebo by

měla vliv na výběr dodavatele v původním zadávacím řízení, pokud by zadávací podmínky původního zadávacího řízení odpovídaly této změně,

měnila ekonomickou rovnováhu závazku ze smlouvy ve prospěch vybraného dodavatele, nebo

vedla k významnému rozšíření rozsahu plnění veřejné zakázky

Nepodstatné změny smlouvy § 222/7

u stavebních prací, se záměna jedné nebo více položek soupisu stavebních prací jednou nebo více položkami

nové položky srovnatelný druh materiálu nebo prací ve vztahu k nahrazovaným položkám,

cena materiálu nebo prací podle nových položek ve vztahu k nahrazovaným položkám stejná nebo nižší,

materiál nebo práce podle nových položek ve vztahu k nahrazovaným položkám kvalitativně stejné nebo vyšší

přehled obsahující nové položky soupisu stavebních prací s vymezením položek v původním soupisu stavebních prací, s podrobným a srozumitelným odůvodněním srovnatelnosti materiálu nebo prací a stejné nebo vyšší kvality

Nepodstatné změny smlouvy § 222/4

změna, která nemění celkovou povahu veřejné zakázky a jejíž hodnota je nižší než

1. 10 % původní hodnoty závazku, nebo
2. 15 % původní hodnoty závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku na stavební práce

Pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnot všech těchto změn. Není rozhodný důvod pro tuto změnu.

Nepodstatné změny smlouvy § 222/5

dodatečné stavební práce, služby nebo dodávky od dodavatele původní veřejné zakázky, které nebyly zahrnuty v původním závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku, pokud jsou nezbytné a změna v osobě dodavatele

Nepodstatné změny smlouvy § 222/5

není možná **z ekonomických anebo technických důvodů** spočívajících zejména v požadavcích na **slučitelnost nebo interoperabilitu** se stávajícím zařízením, službami nebo instalacemi pořízenými zadavatelem v původním zadávacím řízení,

by způsobila zadavateli **značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů** a

hodnota dodatečných stavebních prací, služeb nebo dodávek **nepřekročí 50 % původní hodnoty** závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnoty všech změn podle tohoto odstavce.

Nepodstatné změny smlouvy § 222/6

změna

jejíž potřeba vznikla v důsledku **okolností, které zadavatel jednající s náležitou péčí nemohl předvídat,**

nemění celkovou povahu veřejné zakázky a

hodnota změny **nepřekročí 50 % původní hodnoty**

závazku; pokud bude provedeno více změn, je rozhodný součet hodnoty všech změn podle tohoto odstavce.

Nepodstatné změny smlouvy § 222/9

Celkový cenový nárůst související se změnami podle **odstavců 5 a 6** při odečtení stavebních prací, služeb nebo dodávek, které **nebyly s ohledem na tyto změny realizovány**, nepřesáhne **30 % původní hodnoty závazku**.

Nepodstatné změny smlouvy

Každá změna smlouvy je tedy přípustná, pokud splňuje jednu ze zákonných podmínek, pro přípustnou změnu stačí naplnění jedné podmínky, podmínky tak platí „vedle sebe“.

Žádná ze změn není nároková ze strany dodavatele, zadavatel musí se všemi změnami souhlasit, přičemž jako řádný hospodář nesmí připustit změny neúčelné či neefektivní.

Ukončení závazku

Zadavatel může závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku vypovědět nebo od ní odstoupit v případě, že v jejím plnění nelze pokračovat, aniž by byla porušena pravidla pro změny smlouvy.

Ukončení závazku § 223

Zadavatel může závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku vypovědět nebo od ní odstoupit rovněž v případě, že smlouva neměla být uzavřena, neboť

vybraný dodavatel měl být vyloučen z účasti v zadávacím řízení, vybraný dodavatel před zadáním veřejné zakázky předložil údaje, dokumenty, vzorky nebo modely, které neodpovídají skutečnosti a měly nebo mohly mít vliv na výběr dodavatele, nebo

výběr dodavatele souvisí se závažným porušením povinnosti členského státu ve smyslu čl. 258 Smlouvy o fungování Evropské unie, o kterém rozhodl Soudní dvůr Evropské unie.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST